

KO TE

KAHITI O NIU TIRE NI.

HE MEA TA I RUNGA I TE MANA O TE KAWANATANGA.

PONEKE, TAITE, HANUERE 11, 1894.

GLASGOW, Kawana.

HE whakaaturanga tenei i raro i nga tikanga o "Te Ture Hoko Whenua Maori, 1893" (ka kiia i muri ake nei ko "tauia Ture"), kia mohiotia ai i timataria te whakahaere he tikanga i mua i te paahitanga o taua Ture, me te mau tonu o taua whakahaere, mo te taha ki a Te Kuini, mo te hoko, mo te whakahaere ritenga e riro mai etahi poraka whenua Maori, e mau nei te tino whakaaturanga i te Kupu Apiti ki tenet, a he whakaaturanga auo tenei kia mohiotia ai timata atu i te ra i perchitia ai tenei panui, e kore e tika tetahi tangata ke atu i a Te Kuini ki te hoko i tetahi take, hea, whai-paanga ranei o nga tangata Maori, no ratou te whenua kua whakahaeratia i mua ake nei, ki te whakahaere tikanga ranei e riro mai ai tetahi o aua take, hea, whai-paanga ranei i a ia, kia whakakoreea tikatia ra ano te panui nei.

KUPU APITI.

MOHAKATINO PARANINIHI NAMA 1.

TERA piihi whenua katoa, i roto i te Kaute o Clifton, i roto i nga Takiwa Ruuri o Tainui, Mokau, Mimi, me Waro, i roto i te Takiwa Porowinitanga o Taranaki, e mohiotia ana ko te Mohakatino-Paraninihi Nama 1 Poraka, e 62,000 nei nga eka i roto, nui ake iti iho ranei, i runga i te ruuritanga. Ko te rohe ki te raki, ko te awa o Mohakatino me te Waiaraua Peraka, e 56,000 nga ringiki; ki te Tonga ko te rohe o te rau-o-te-patu me te Mohakatino-Paraninihi Nama 3 Poraka, e 165,668⁴ nga ringiki; ki te Hauauru ko te Mohakatino-Paraninihi Nama 2 Poraka me te moana nui.

TE PUIA (TETAHKI WAHI O WAIPIRO).

Tera piihi whenua katoa, i roto i te Kaute o Waiapu, i roto i te Takiwa Ruuri o Mata, i roto i te Takiwa Porowinitanga o Akarana, e 836 nei nga eka i roto, nui ake iti iho ranei, i runga i te ruuritanga, koia nei tetahi wahi o te Waipiro Poraka, e mohiotia ana ko te Puia Poraka, a e takoto aua ki waengau i o nga awa o Makarika me Waikan. Ko nga rohe ki te Raki ki te Marangai-ma-Tonga, ki te Hauauru-ma-Tonga, be raina tika tonu timata i tetahi pito, i te talia matau o te awa o Makarika, kotahi nei tiini i runga ake i te huuinga atu o taua awa ki te awa koia nei te puau o te roto Ratahihi, koia nei nga kapahutanga me nga roainga o nga ringikitanga o awa raina tika na, ara: 89° 40', 2915 nga ringiki; 86° 23', 2930 nga ringiki; 93° 33', 6161 nga ringiki; 197° 18', 2826 nga ringiki; 215° 6', 978 nga ringiki; 245° 15', 9096 nga ringiki; 302° 20', 4506 nga ringiki; me 291° 15', 1062 nga ringiki, ki te awa o Makarika na, a ki te Hauauru-ma-Raki ko taua awa ano o Makarika, abakoa nui ake iti iho ranei awa ringikitanga katoa.

Inahoki te ringa o Te Kawana he mea tuhi i tenei te rua o nga ra o Hanuere, kotahi mano e waru rau e iwa tekau ma wha.

P. A. BUCKLEY,
Mo te Minita mo nga Whenua.

KOOTI KOMIHANA, KI WHAKATANE, A TE 13 O NGA RA O PEPURE, 1894.

"Te Ture Arai i nga Hoko Tahae, 1881," me Nga "Ture Whakatikatika 1888 me 1889 i te Ture Arai Hoko Tahae 1881."

Tari Kooti Whenua Maori,
Akarana, 6 Hanuere, 1894.

HE Panuitanga tenei kia mohiotia ai, i runga i te mana o nga Ture kua whakahuatia i runga ake nei, hei whakarite hoki i nga tikanga o aua Ture, ka tu he Kooti Komihana ki Whakatane, a te 13 o nga ra o Pepure, 1894, i te 10 o nga haora i te ata, hei uiui i nga ritenga o nga riiri mo nga whenua e whakahuatia neinga ingoa i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ko nga tangata katoa e whakahe ana ki aua riiri, me haere ki reira whakaatu ai i a ratou whakahe.

NA MOAPETI,
Kai-Rebita.

KUPU APITI.

Rota 33, Parihia o RANGITAIKI.

93-145. He pukapuka riini i tchia i te 14 o nga ra o Nowema, 1893, na Waata te Rangikotua raua ko Toma te Umutarewa, o Whakatane, ki a Joseph Gould, o Kaiapoi.

Rota 41, Parihia o RANGITAIKI.

93-146. He pukapuka mokete i tuhia i te 14 o nga ra o Nowema, 1893, na Tamanohoaaka te Whakanoho, me tetahi atu, ki a Joseph Gould, o Kaiapoi.

TETAHKI WAHI O ROTA 16, TAONE O WHAKATANE.

93-151. He pukapuka mokete i tuhia i te 2 o nga ra o Nowema, 1893, na Haimona Wetini, o Whakatane, ki a George Simpkins, ki a John McAlister, ki a Stewart Wilson, o Whakatane katoa.

KO TE KAHITI O NIU TIRENI.

KOOTI WHENUA MAORI KI PAMUTANA NOTA, A TE 19 O NGA RA O HANUERE, 1894.

"Te Ture Kooti Whenua Maori 1886," me nga Ture Whakatikatika.

Tari Kooti Whenua Maori, Poneke.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Kooti ki Pamutana Nota, a te 19 o nga ra o Hanuere, 1894, ki te whakawa ki te uiui hoki nga tikanga o nga tono e mau i te Kupu Apiti i raro nei, he mea tuku mai ki te Kai-Rehita, ki te uiui hoki i te tikanga o etahi atu mea e whakatakotoria tikatia mai ki te aroaro o te Kooti.

I tuhia i tenei te 9 o nga ra o Hanuere, 1894.

NA ETIKA,
Kai-Rehita.

KUPU APITI.

TONO WHAKAWA WEHEWEHE.

Nama.	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua.
1	George Newman Wood, na tana Roia na J. H. Hankins (93-4003)	Manawatu-Kukutauaki Nama 2b, Tekihana 4.

TONO I RARO I TE TEKIONA 4 O "TE TURE WHAKATIKATIKA 1888 I TE TURE KOOTI WHENUA MAORI, 1886."

Nama.	Kai-tono.	Nga Kai-hoko.	Nga tangata i hokoa atu ki a ratou te whenua.	Te ingoa o te whenua.
1	J. H. Hankins, mo nga tangata i hokoa ki a ratou te whenua (93-8301)	Hoeta Kahuhui me tetahi atu	Te Kooro Renao me etahi atu	Aorangi Nama 1, Tekihana 29.

KOOTI WHENUA MAORI KI PONEKE, A TE 25 O NGA RA O HANUERE, 1894.

"Te Ture Kooti Whenua Maori, 1886," me nga Ture Whakatikatika.

Tari Kooti Whenua Maori, Poneke.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Keeti ki Poncke, a te 25 o nga ra o Hanuere, 1894, ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei, he mea tuku mai ki te Kai-Rehita, ki te uiui hoki i te tikanga o etahi atu mea e whakatakotoria tikatia mai ki te aroaro o te Kooti.

I tuhia i tenei te 4 o nga ra o Hanuere, 1893.

NA ETIKA,
Kai-Rehita.

KUPU APITI.

TONO WHAKAWA TAKE PAANGA.

Nama.	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua.	Nga rohe.
1	Hohepa Horomona (91-1905) ..	Papateruru	Kei te mapi nga rohe.
2	Hohepa Horomona (91-1867) ..	Kahotea	Kei te mapi nga rohe.
3	Hanikamu te Hiko me etahi atu (91-2309)	Kahotea	Kei te mapi nga rohe.
4	H. Horomona me etahi atu (91-2063)	Takapuahia	Kei te mapi nga rohe.
5	Pene Koti te Teka (91-2075) ..	Tutaeparaikete	Kei te mapi nga rohe.
6	Enoka Taitea (93-3415) ..	Orongorongo Pa	Kei te mapi nga rohe.
7	Taiki te Rauroha me etahi atu (89-912)	Porirua	Timata i te awa o Te Ngako Pauatahanui, Waiohata o Tutamaurangi, ka whati ki te Tonga, Te Makahiwai, ka whati ki te Whakarua, Pareraho, ka rere ki Te Akatarewa, ka whati ki te Haauaura, Purchurehu, rere tonu ki te matawai o te awa Te Ngako, haere i roto i taua awa ki tona timatanga.
8	Iraja Raniera (89-1313) ..	Pakuratahi	..
9	Hakaraia te Whena (93-2273) ..	Tahuna	..
10	Hakaraia te Whena (93-2271) ..	Tutangatakino	..
11	Hakaraia te Whena (93-3346) ..	Tutangatakino Tonga, Nama ⁷	..
12	Mere Ruihi Hakaraia (93-4093)	Haruatai	..

TONO WHAKAWA WEHEWEHE.

Nama.	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua.
1	Enoka Hohepa (93-2051)	.. Te Parickie.
2	Mehi Karena (91-1128)	.. Te Korokoro.
3	Rene Teo Uenuku, Matenga te Hiko (91-2065)	.. Komangarautawhiri.
4	Tuhaha Matenga me etahi atu (92-2007)	.. Komangarautawhiri.
5	Hori Paenganuru (89-1231)	.. Kaiwharawhara Pa.
6	Pirihiira Karena (93-53)	.. Momi, Wahanga 2, Tekihana 20.
7	Materga Hiko (93-160)	.. Pukerua 3c, Nama 2.
8	Rene Teo Uenuku me etahi atu (91-1901)	.. Takapuahia.
9	Mohaia Peckaitara me tetahi atu (89-1212)	.. Urukanika.
10	Te Patihana (93-1212)	.. Paikawakawa.

Nama.	Kai-tono,	Te ingoa o te whenua.
11	Te Patihana me etahi atu (93-1213)	Te Rimurapa.
12	Enoka Taitea me etahi atu (93-3414)	Waiwhetu Pa.
13	John Anderson (93-3417)	Pore-a-kare, Rota 1, Tekihana 1 (Polhill Gully, Lot 1, Section 1)
14	George Bell (93-495)	Pahianui Nama 10.
15	Hori te Puni (93-1520)	Parangarahu Nama 1.
16	Ani Matene me tetahi atu (93-1972)	Parangarahu Nama 1.
17	Honiiana te Puni me etahi atu (93-2621)	Parangarabu.
18	Tihirangi Takarangi (90-2130)	Ohariu, Tekihana 91.
19	Wera te Teira (91-1249)	Ohariu, Tekihana 13.
20	Katene Anaru (93-3955)	Pito-one, Nama 16, Wahanga 28.
21	Harena Piti Porutu (93-3639)	Pipitea Pa, Nama 542.
22	Harena Piti Porutu me etahi atu (93-3821)	Pipitea Pa, Nama 542.
23	Wera te Teira (93-3S11)	Otari.
24	Hakaraia te Whena (93-4092)	Paliiko.
25	Haroe Keremihiana (93-400)	Ohau Nama 3.
26	Ripera Waretini (93-625)	Ohau Nama 3, Tekihana 11.
27	Arapeta te Hiwi me etahi atu (93-1530)	Ohau Nama 3, Tekihana 4.
28	Natana te Hiwi me etahi atu (93-3218)	Ohau Nama 3, Tekihana 7.
29	Marara Koroniria (93-3292)	Ohau Nama 3, Tekihana 11.
30	Messrs. Kirk and Atkinson, mo te Poari whakahaere i nga Kura (93-4099)	Makuratawhiti 1E.
31	Netahio Tanehe (93-4101)	Ohau Nama 3, Tekihana 21.
32	Messrs. Kirk and Atkinson, mo E. Balcombe Brown (93-4109)	Awahohou AB, Wahanga 1.
33	Meri Makirangi, na Messrs. Kirk and Atkinson, Roia (W. 82-1)	Porera-kare, Tekihana 41, Wahanga 2.
34	Pairoroku Rikihana (O. 335-1)	Parauku Nama 1B.
35	J. Thompson (W. 97-1)	Pipitea Nama 16.
36	J. Thompson (W. 94-1)	Pipitea Nama 12.
37	Ripoka Karona (W. 151-1)	Hutt, Tekihana 20 (tetahi wahi).
38	Hakaraia te Whena, na Messrs. Kirk and Atkinson, Roia (O. 25-1)	Awaroa Nama 12B.

TONO WHAKATU RIIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua.	Te tangata kua mate.
1	Eruera Patera te Uapiki (92-3825)	Te Aro, Tekihana 22	Aritaku te Kahono.
2	Peti te Iri (93-881)	Mukamuka	Matiu te Iri.
3	Te Huihui Paengahuru (93-879)	Mukamuka	Hori Paengahuru.
4	Tamohana te Aewa (93-840)	Haukaretu Nama 175	Honare Waretini.
5	Waitaoro Raniera (91-1600)	Hamutawa	Hira te Aratangata.
6	Potaka Taniwha (93-71)	Pitoone	Hoera te Wharewiwi.
7	Ani Paratene Puuanaki (93-851)	Pitoone	Paratene Puuanaki.
8	Rahiri Pane (93-835)	Pitoone	Eruera te Kao.
9	Rahiri Pane (93-895)	Pitoone (tetahi wahi)	Eruera te Kao.
10	Ani Matene me tetahi atu (93-2100)	Te Ahiparera Nama 1 me Nama 2	Matene Tauwhare.
11	Hione Retimana me tetahi atu (93-2526)	Wahanga 1A o Tekihana 3, i te Takiwa o te Hutt	Te Atc Matene (Tiete).
12	Rangi te Puni (89-2084)	Horokiwi	Hakopa te Puni.
13	Epiha Ihakara (90-376)	Te Hutt, Tekihana 16	Apihaka Renata.
14	Rangiwhia te Puni (91-151)	Te Hutt, Tekihana 16	Makereta te Puni.
15	Rangiwhia te Puni (91-1533)	Te Hutt Nama 12 me Tekihana 16	Makereta te Puni.
16	Rahiri Pane (93-836)	Whakalukuwai	Eruera te Kao.
17	Rahiri Pane (93-893)	Whakahukuwai	Rakei.
18	Ani Enoka (91-1355)	Waiwhetu Nama 4	Mere Pawa.
19	Ani Enoka (91-1356)	Waiwhetu Nama 9	Mere Pawa.
20	Hapi Puketapu (91-1718)	Waiwhetu Nama 2, Tekihana 19	Huhana te Mui.
21	Mohi Parai (92-2832)	Te Hutt, Tekihana 120 me Tekihana 121	Hemi Parai.
22	Te Awhe Parai (92-2833)	Te Hutt, Tekihana 120 me Tekihana 121	Hemi Parai.
23	Rawinia Taraipoha (93-2270)	Ho'okowhitu Nama 120 me Nama 121	Taraipoha.
24	Waitaoro (93-2465)	Kaiwharawhara Nama 4	Te Kapo Raniera.
25	Ani Enoka (91-1352)	Momi Nama 5	Mere Pawa.
26	Bahiri Pane (93-892)	Kapowai (Maungaraki)	Rakei.
27	Rahiri Pane (93-891)	Kapowai (Maungaraki)	Eruera te Kao.
28	Ani Enoka (91-1351)	Otari	Mere Pawa.
29	Ani Enoka (91-1350)	Pipitea Nama 3	Mere Pawa.
30	Hapi Puketapu (91-1719)	Pipitea Nama 16	Huhana te Mui.
31	Waitaoro Raniera (91-1597)	Takapuahia	Hira te Aratangata.
32	Riria Teonetana (92-1325)	Te Rawhiti Nama 93	Tupara te Maru.
33	Ani Enoka (91-1349)	Te Taita Nama 57	Mere Pawa.
34	Hapi Puketapu (91-1715)	Te Taita, Tekihana 57	Huhana te Mui.
35	Waitaoro Raniera (91-1601)	Te Urukahika	Hira te Aratangata.
36	Hapi Puketapu (91-1717)	Wainuiomata	Huhana te Mui.
37	Hanikamu te Hiko me etahi atu (91-1939)	Komangarautawhiri (Wairere)	Wi te Kanae.
38	Riria Rerekai puko (93-263)	Waiaiki Tekihana 93	Tupara te Maru.
39	Enoka Hohepa (Kai-tiaki mo Henare Tau-roto) (90-140)	Wiremutaone	Waipakihi Henare.
40	Nakora (92-1462)	Wiremutaone	Panapa te Mutu.
41	Ani Enoka (91-1353)	Wiremutaone	Mere Pawa.

KO TE KAHITI O NIU TIRENI.

Nama.	Kai-tono,	Te ingoa o te whenua.	To tangata kua mate.
42	Rihi Tauria (93-1477) ..	Haukaretu, Tekihana 195, Hutt	Kataraina Hapimana.
43	Nehu Watene (93-2123) ..	Packakariki	Kerchi Putai.
44	Waitaoro Raniera (93-2366) ..	Waierere Komanga	Te Kapo Raniera.
45	Tini te Anakore (93-3109) ..	Kaiwharawhara Nama 5 ..	Matene Kopeka.
46	Mere Pitama (93-3119) ..	Parangarahu, Wahanga 2 ..	Wirihana Pitama.
47	Mere Pitama (93-3120) ..	Te Momi, Wahanga 12, Tekihana 20	Wirihana Pitama.
48	Mere Pitama (93-3121) ..	Whakahukuiwai	Wirihana Pitama.
49	Mere Pitama (93-3122) ..	Maungaraki Nama 9	Wirihana Pitama.
50	Hapi Paketapu (93-3197) ..	Orangikaupapa Nama 4 ..	Peri Teone.
51	Merania Patapu Toore (93-3201) ..	Haukaretu	Kataraina Toore.
52	Rewi Horonoua (93-3202) ..	Te Momi ki te Hauauru, Nama 7 ..	Horomona te Iwi.
53	Rewi Rangiroa (93-3203) ..	Te Momi	Natanahira Taiariki.
54	Ruruhira Manihera (93-3204) ..	Hongocka	Mere te Rou.
55	Pane Tipene (93-3205) ..	Kumutoto (Tetahi wahi o Tekihana 487 i te Taone o Poneke)	Tipene Hupa.
56	Pane Tipene (93-3242) ..	Kumutoto (Tetahi wahi o Tekihana 487 i te Taone o Poneke)	Pirihiwa Taupa.
57	Rewi Horomona (93-3245) ..	Whakahukuiwai	Natanahira.
58	Ngatai Rakaunui (93-3407) ..	Orongorongo	Meihana Tooke.
59	Waitaoro Raniera (93-3422) ..	Tekihana 4, Harbour District, Poraka IV., Takiwa Ruuri o Belmont	Amiria Hui.
60	Whakaahua Rangiwhakapae (93-3422) ..	Whareroya Nama 4	Rangiwhakapae.
61	Te Kooti te Rato (93-3444) ..	Ngawakaakupe	Atareta te Ihooterangi.
62	Te Kooti te Rato (93-3445) ..	Okurupatu	Atareta te Ihooterangi.
63	Te Kooti te Rato (93-3446) ..	Te Uhroa	Atareta te Ihooterangi.
64	Te Kooti te Rato (93-3447) ..	Kehemane	Atareta te Ihooterangi.
65	Te Kooti te Rato (93-3448) ..	Ngaipu Nama 1	Atareta Raniera.
66	Te Kooti te Rato (93-3449) ..	Ngaipu Nama 4	Atareta Raniera.
67	Te Kooti te Rato (93-3440) ..	Te Wera-a-Whaitiri Nama 5	Atareta (Raniera) te Ihooterangi.
68	Te Kooti te Rato (93-3451) ..	Te Kohunui (Okoura)	Atareta te Ihooterangi.
69	Te Kooti te Rato (93-3452) ..	Kereitaone, Tekihana 104 (Tetahi wahi)	Atareta te Ihooterangi.
70	Roka Ihakara me tetahi atu (93-3453) ..	Wairarapa Moana	Atareta te Ihooterangi.
71	Roka Ihakara (93-3451) ..	Turanganui Rahui	Raniera te Ihooterangi.
72	Roka Ihakara (93-3455) ..	Waihenga Taone, Tekihana 16 ..	Raniera te Ihooterangi.
73	Hare Rore Pukekohatu me tetahi atu (93-3114) ..	Tekihana 114, North Bank, Wairau	Te Rore Pukekohatu.
74	Hare Rore Pukekohatu me tetahi atu (93-3115) ..	Tekihana 3, North Bank, Wairau	Te Rore Pukekohatu.
75	Hare Rore Pukekohatu me tetahi atu (93-3116) ..	Tekihana 1 me Tekihana 2, North Bank, Wairau	Te Rore Pukekohatu.
76	Ani Paratene Puanaki (93-850) ..	Kaitangi-Kumara	Paratene Puanaki.
77	Potaka Taniwha (93-70) ..	Taita	Hoera te Wharewiwi.
78	Rangiwhaia te Puni (89-1934) ..	Parangarahu	Hakopa te Puni.
79	Epiha Ihakara (93-2235) ..	Parangarahu	Pitama Epiha.
80	Epiha te Ngarara (93-2236) ..	Parangarahu	Heni Ihakara.
81	Epiha Ihakara (93-2237) ..	Parangarahu	Te Tura Epiha.
82	Tamehana te Aewa (93-847) ..	Haukaretu Nama 175	Henare Waretini.
83	Matene Tauwhare (91-895) ..	Te Momi ki te Hauauru, Tekihana 20	Amiria Mataroirangi.
84	Waitaoro Raniera (93-2464) ..	Otari	Te Kapo Raniera.
85	Epiha Ihakara (93-2234) ..	Parangarahu	Ngakaari Epiha.
86	Te Huuhui Paengahuru (93-856) ..	Pakuratahi	Hori Paengahuru.
87	Peti te Iri (93-880) ..	Pakuratahi	Matiu te Iri.
88	Tihirangi Ta Karangi (92-1652) ..	Ohariu, Tekihana 91	Riwi te Tawero.
89	Waitaoro Raniera (91-1603) ..	Takapuwahia	Hira te Aratangata.
90	Harena Piti (90-358) ..	Wainuiomata, Tekihana 22	Ruhia Porutu.
91	Watene te Awhio (87-941) ..	Ngarara	Ria Putaka.
92	Henare Piti Porutu (89-1972) ..	Wiremutaone Nama 9	Henare M. P. Porutu.
93	Te Nehu Motutere (91-1651) ..	Kapiti	Kerchi Putai.
94	Kararaina Henare, Heremaia te Wheoro (92-1016) ..	Kumuhore, Tekihana 77, 87, me 97	Paiura te Rangikatatu.
95	Hapi Paketapu (91-1716) ..	Pamutara Nota	Huliana te Mui.
96	Ani Enoka (91-1357) ..	Orongorongo	Mere Pawa.
97	Ani Enoka (91-1354) ..	Pamutara Nota	Mere Pawa.
98	Heremaia te Wheoro me tetahi atu (91-547) ..	Kumuhore	Paiura te Rangikatatu.
99	Heremaia te Wheoro (89-1363) ..	Ohariu, Tekihana 12 me 13	Paiura te Rangikatatu.
100	Heremaia te Wheoro (89-1361) ..	Kumuhore	Paiura te Rangikatatu.
101	Tatae te Rangimarama (89-1265) ..	Kumuhore	Te Rangiatea Tupukumaru.
102	Raniera Erihara (87-895) ..	Ngarara	Hariata Tutere.
103	Hikotaonga Hutana (93-199) ..	Manawatu-Kukutauaki Nama 7b, Tekihana 2	Te Hutana Ngarangiorehua.
104	Niniwa Heremaia (93-3647) ..	Kehemane (Wahi o Ngawakaakupe)	Atareta te Ihooterangi.
105	Niniwa Heremaia (93-3648) ..	Te Uhroa (Wahi o Ngawakaakupe)	Atareta te Ihooterangi.
106	Niniwa Heremaia (93-3649) ..	Ngawakaakupe Nama 2	Atareta te Ihooterangi.
107	Hone Retimana me tetahi atu (93-2526) ..	Wahanga 1A o Tekihana Nama 3, Takiwa o Te Hutt	Te Ate Matene (Tiete).
108	Heremaia te Wheoro me tetahi atu (92-1995) ..	Kumuhore	Paiura te Rangikatatu.
109	Rangiwhaia te Puni (93-3768) ..	Tekihana 16, Poraka 13, Takiwa Ruuri o Belmont	Hakopa te Puni.
110	Rangiwhaia te Puni (93-3767) ..	Tekihana 16, Poraka 13, Takiwa Ruuri o Belmont	Makere te Puni.
111	Piwiki Hape (93-1366) ..	Taumanuka Nama 4	Hape te Horohau.

KO TE KAHITI O NIU TIRENI.

59

Nama.	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua.	To tangata kua mate.
112	Hakaraia te Whena me tetahi atu (93-3267)	Awahihonu A3, Tekihana 1 ..	Aperahama Wirihana.
113	Mohi Hekiera (93-4094) ..	Makuratawhiti Nama 1E ..	Hekiera Wharewhiti.
114	Utiku Hapeta (93-4095) ..	Makuratawhiti Nama 1E ..	Ratera Hapota.
115	Hohipuha Karenui (93-4096) ..	Makuratawhiti Nama 1E ..	Nuria Taurei.
116	Kurahēke Pumipi (93-4097) ..	Ngarara Hanauaru A, Nama 47 ..	Wiremu Tamati.
117	Kurahēke Pumipi (93-4098) ..	Ngarara Hanauaru A, Nama 49 ..	Wiremu Tamati.
118	Te Kooti te Rato (93-3906) ..	Pukongaki ..	Te Iaooterangi.
119	Teo Tipene, mo Komene Patara (W. 47-1) ..	Kaiwharawhara, Pa Tawhito ..	Komene Paipa.
120	Mere Pitama (W. 112-1) ..	Kaiwharawhara Nama 5 ..	Wirihana Pitama.
121	Tamati Pewene Tamaiti (O. 155-1) ..	Manawatu-Kūkutauaki Nama 4C, Wahanga 3 me Wahanga 4 ..	Huriana te Kohu.
122	Puatau Patara (W. 35-1) ..	Hutt, Tekihana 16, Wahanga 5 me Wahanga 6 ..	Ripeka Ihaka.
223	A. S. Menteath, mo Hone Retimana me etahi atu (W. 116-1) ..	Taita, Tekihana 58, Wahanga 15 ..	Tiati Matene.
224	A. S. Menteath, mo Hone Retimana me etahi atu (W. 148-1) ..	Hutt, Tekihana 3, Wahanga 6 ..	Tiati Matene.
225	A. S. Menteath, mo Hone Retimana me etahi atu (W. 35-7) ..	Hutt, Tekihana 16, Wahanga 2 ..	Tiati Matene.
226	A. S. Menteath, mo Hone Retimana me etahi atu (W. 35-5) ..	Hutt, Tekihana 16, Wahanga 21 ..	Tiati Matene.
227	A. S. Menteath, mo Hone Retimana me etahi atu (W. 143-1) ..	Hutt, Tekihana 3, Wahanga 10 ..	Tiati Matene.
228	A. S. Menteath, mo Hone Retimana me etahi atu (W. 33-1) ..	Wahanga K o Tekihana 1 me Tekihana 2, Hutt ..	Tiati Matene.

TONO WHAKATU RIHWI MO NGA TAONGA.

Nama.	Kai-tono.	Te ingoa o te tangata kua mate.	Ona Taonga.
1	Horiana te Puni (91-1548) ..	Makereta te Puni ..	Ona Taonga.
2	Te Nehu Motutere (91-1653) ..	Kerehi Putai ..	Ona Taonga.
3	Watene te Nehu (93-1667) ..	Kerehi Putai ..	Ona Taonga.
4	Tauri Piripi (92-290) ..	Meihana Taipu ..	Ona Taonga.
5	Te utara Renata (92-1668) ..	Tuara ..	Ona Taonga.
6	Ngawaina Hanikamu (93-2017) ..	Tinene Paremata ..	Ona Taonga.
7	Hohua te Kotua (93-2796) ..	Ngalua Inia ..	Ona Taonga.
8	Wiremu Neera te Kanae (93-2800) ..	Wi te Kanae ..	Ona Taonga.
9	Pirihana Tungia (93-2991) ..	Horopapera ..	Ona Taonga.
10	Erenora Tungia (93-2990) ..	Moani te Okoro ..	Ona Taonga.
11	Raiha Puaha (93-3380) ..	Te Karira ..	Tona hea o te moni ma Ngatitoa.
12	Raiha Puaha (93-3381) ..	Hohepa te Maihengia ..	Tona hea o te moni ma Ngatitoa.
13	Raiha Puaha (93-3382) ..	Rawiri Puaha ..	Tona hea o te moni ma Ngatitoa.
14	John Henry Damond (91-1658) ..	Rangihau Maraea Tuhiata ..	Tona hea o te moni ma Ngatitoa.
15	Hare Rore Pukekohatu me Haparcta Rore Pukekohatu (93-3113) ..	Te Rore Pukekohatu ..	Tona hea o te moni ma Ngatitoa.

TONO KIA WETEKIA TE HERE.

Nama.	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua.
1	Atanatiu te Puni (92-323) ..	Tetahi wahi o Wahanga 2 o Tekihana 16, te Hutt.
2	Epora te Puni me etahi atu (92-323) ..	Tetahi wahi o Wahanga 2 o Tekihana 16, te Hutt.
3	Epiha Ihakara (90-2070) ..	Maungaraki Nama 2.
4	Enoka Hohepa me etahi atu (93-2072) ..	Otari.
5	Enoka Hohepa me etahi atu (93-2041) ..	Orangikaupapa.
6	Ema te Pui me etahi atu (91-1061) ..	Raumanuka ara Hutt, Tekihana 42, Wahanga 3
7	Hapi Puketapa me etahi atu (J. 93-1321) ..	Tinakore ki te Tonga A.
8	Akinini Himiona (91-814) ..	Tekihana 16, tetahi wahi o Tekihana 7 me Tekihana 8, Poraka XI., Takiwa Ruriri o Belmont.
9	Enoka Hohepa me etahi atu (93-2040) ..	Wiremutaone, Tekihana 7 me Tekihana 9.
10	Teo Tipene (93-2520) ..	Wiremutaone, Tekihana 7 me Tekihana 9.
11	Akinini Himiona (91-763) ..	Wahanga 13, o Tekihana 8, o Poraka XI., Porirua.
12	Eruera te Atua me etahi atu (93-3244) ..	Maungaraki Nama 10.
13	Poniwhio Pita me tetahi atu (92-2604) ..	Ngakaroro 3B, Tekihana 3.
14	Matiu te Hemara me etahi atu (93-2231) ..	Ngakaroro 3B, Tekihana 3.
15	Hoko Toki Paora me tetahi atu (92-3712) ..	Ngu-waka-a-Kupe Nama 1.
16	Tamahau Mahupuku (93-2005) ..	Ngu-waka-a-Kupe Nama 3.
17	Tamahau Mahupuku (93-2009) ..	Ngu-waka-a-Kupe.
18	Tamahau Mahupuku (93-2010) ..	Ngu-waka-a-Kupe Nama 2.
19	Kirimihana te Hiwi (93-3840) ..	Ohau Nama 3, Tekihana 7.
20	Erena Hiaro (93-2799) ..	Haruatai 10A.
21	Kurahēke Pumipi (93-3990) ..	Belmont (Wiremutaone), Tekihana 26 o Tekihana 8, Poraka XI.

KO TE KAHITI O NIU TIRENI.

Nama.	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua.
22 Atanatiu te Puni (J. 93-1900)	.. .. ..	Kaiwharawhara, Pa Tawhito (1 ruri 19 paati).
23 T. M. Wilford, mo Atanatiu te Puni (J. 93-1900)	.. .. ..	Kaiwharawhara, Pa Tawhito (1 ruri 30 paati).
24 Riripeti Iraia me etahi atu (J. 93-1900)	.. .. ..	Kaiwharawhara (1 ruri 33 paati).
25 Komene Patara, na tana Kai-whakahaere whai mana na Teo Tipene (93-1900)	.. .. ..	Kaiwharawhara (1 ruri 33 paati).
26 Haroe Keremihana (O. 271-1)	.. .. ..	Ohau Nama 3, Tekihana 6.
27 Tiki Mahupuku (93-2007)	.. .. ..	Talurua Nama 1.
28 Hamuera Tamahau Mahupuku me etahi atu (93-2006)	.. .. ..	Tahuroa.
29 Atanatiu te Puni (J. 94-28)	.. .. ..	Wahanga C o Wahanga 2, Tekihana 16, Hutt.
30 Tini te Anakore (W.35-3)	.. .. ..	Wahanga 3 o Tekihana 16, Hutt.
31 Hamuera Tamahau Mahupuku me etahi atu (93-2013)	.. .. ..	Wainuiorua.
32 Tiki Hikawera Mahupuku me etahi atu (93-2011)	.. .. ..	Wainuiorua Nama 1.
33 Tamahau Mahupuku me etahi atu (93-2012)	.. .. ..	Te Uhiroa.
34 Hamuera Tamahau (93-2014)	.. .. ..	Rangataua Nama 2.
35 W. T. Katene Natanahira (93-1372)	.. .. ..	Rangataua Nama 1.

TONO KIA MAHIA E TE KOOTI HE OTA MO NGA MONI HEI UTU MO NGA RUURI KAHORE ANO KIA WHAKAEAINA.

Nama.	Te ingoa o te Kai-ruuri.	Te ingoa o te whenua.	Nga moni.
1 A. O. N. O'Donahoo (92-3823)	.. .. ..	Porirua, Wahanga 1, Tekihana 9	£ s. d. 5 4 0
2 A. O. N. O'Donahoo (92-3823)	.. .. ..	Porirua, Wahanga 2, Tekihana 9	3 5 0
3 A. O. N. O'Donahoo (92-3823)	.. .. ..	Porirua, Wahanga 3, Tekihana 9	3 15 0
4 A. O. N. O'Donahoo (92-3823)	.. .. ..	Porirua, Wahanga 4, Tekihana 9	3 10 0
5 A. O. N. O'Donahoo (92-3823)	.. .. ..	Porirua, Wahanga 5, Tekihana 9, me Tekihana 7	3 10 0
6 A. O. N. O'Donahoo (92-3823)	.. .. ..	Porirua, Wahanga 6, Tekihana 7	4 4 0
7 A. O. N. O'Donahoo (92-3823)	.. .. ..	Porirua, Wahanga 7, Tekihana 7	3 10 0
8 A. O. N. O'Donahoo (93-676)	.. .. ..	Hutt, Tekihana 16, Poraka XIII., Wahanga 25, 26, 27, 28, 29, 30	24 11 0
9 Everard W. Seaton (93-1774)	.. .. ..	Raumanuka, Tekihana 42	9 10 0

WTAHI ATU MAHI MA TE KOOTI.

TONO I RARO I TE TEKIONA 13 o "TE TURE WHAKATIKATIKA 1889 I NGA TURE KOOTI WHENUA MAORI."

Nama.	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua.
1 Karaka Tautara (93-685)	.. .. ..	Tc Aro Rahui.
2 Kapu Matiaha (93-678)	.. .. ..	Raurimu Rahui.
3 Atiraira Nopera (91-1694)	.. .. ..	Paekakariki, Rahui Maori.
4 T. C. Williams, na Messrs. Moorhouse and Hadfield, Roia (93-3948)	.. .. ..	Ngawhakangutu Nama 1.

HE TONO KIA WHAKATURIA HE KAI-TIAKI.

Nama.	Kai-tono.	Nga ingoa o uga Tamariki.	Te ingoa o te whenua.
1 Teo Tipene (93-1591)	.. .. ..	Hohipene Tipene me Raro Tipene	He whenua kei Wiremutaone, kei Ngauranga.
2 Hapi Puketapu (93-2805)	.. .. ..	Toheroa Hapara	Nga whenua i te Takiwa o Poncke.
3 Teo Tipene (93-1605)	.. .. ..	Hohipene Tipene me Raro Tipene	He whenua kei Wainuiomata.
4 Teo Tipene (93-1603)	.. .. ..	Hohipene Tipene me Raro Tipene	Taita, Tekihana 57.
5 Teo Tipene (93-1560)	.. .. ..	Hohipene Tipene me Raro Tipene	Kaiwharawhara.
6 Teo Tipene (93-1600)	.. .. ..	Hohipene Tipene me Raro Tipene	Waiwhetu, Tekihana 12, Hutt.
7 Ngarongo Rahera (93-3273)	.. .. ..	Ona Teina	Parangarahu.
8 Rota Waitoa (92-1618)	.. .. ..	Raimapaha te Paki	Ona whenua katoa.
9 Teo Tipene (93-1588)	.. .. ..	Hohipene Tipene me Raro Tipene	Pipitea, Rota 15.
10 Teo Tipene (93-1589)	.. .. ..	Hohipene Tipene me Raro Tipene	Pipitea, Rota 7.
11 Teo Tipene (93-1590)	.. .. ..	Hohipene Tipene me Raro Tipene	Pipitea, Rota 22.
12 Manu Mataka me tetahi atu (93-2527)	.. .. ..	Matene Warena, Hohua Warena, Hoani Warena, Roka Warena, me Te Ate Warena	Wahanga 1A, Pitoone Nama 1.
13 Teo Tipene (93-1593)	.. .. ..	Hara Patara Rangiatea (he porangi)	
14 Teo Tipene (93-1606)	.. .. ..	Hohipene Tipene me Raro Tipene	Araheke.

TONO PUAKAPUKA WHAKAMANANGA WIRA.

Nama.	Kai-tono.	Te tangata kua mate.	Te ingoa o te tangata e whakahe ana.
1 Teo Tipene (92-218)	.. .. ..	Komene Paipa	Tautara Renata.

KO TE KAHITI O NIU TIRENI.

61

TONO KIA UIUIA KIA KITEA TE NUI O TE HEA O IA TANGATA O IA TANGATA.

Nama.	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua.
1 Eruera Renata (92-1671)	.. .. ..	Hutt, Tekihana 1 me 2, Wahanga S.
2 Komene Patara Rangiatea (93-1973)	.. .. ..	Wahanga 5 me Wahanga 6 o Tekihana 16 o te Hutt.
3 Eruera Renata (92-1672)	.. .. ..	Waiwhetu, Tekihana 19, Wahanga 13.
4 Eruera Renata (92-1678)	.. .. ..	Korokoro ki te Tonga Nama 1.
5 Eruera Renata (92-1673)	.. .. ..	Te Hutt, Tekihana 20, Wahanga 14.
6 Merc te Puni me etahi atu (93-1515)	.. .. ..	Raumanuka.
7 Eruera Renata (92-1673)	.. .. ..	Te Taita, Tekihana 57, Wahanga 5.
8 Eruera Renata (92-1675)	.. .. ..	Te Taita, Tekihana 58, Wahanga 9.
9 Eruera Renata (92-1670)	.. .. ..	Parangarahu Nama 4.
10 Rangi te Puni me etahi atu (93-1516)	.. .. ..	Parangarahu.

TONO I RARO I TE TEKIONA 4 O "TE TURE WHAKATIKATIKA 1888 I TE TURE KOOTI WHENUA MAORI, 1886."

Nama.	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua.
1 Messrs. Kirk and Atkinson (93-4110)	.. .. ..	Otaki, Tekihana 164.
2 Messrs. Kirk and Atkinson (93-2920)	.. .. ..	Pahianui Nama 9.

TONO I RARO I "TE TURE WHAKAPUMAU TAKE TIKA, 1886."

Nama.	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua.
1 Roka Poihipi (87-276)	.. .. ..	Waikanae, Ngarara.

TONO I RARO I TEKIONA 91 O TE "TURE KOOTI WHENUA MAORI, 1886," KIA WHAKATAKOTORIA HE RORI.

Nama.	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua e kia ana ki haere he rori i runga.
1 Hanikamu te Hiko, Raiha Puaha (91-1341)	.. .. ..	Pukerua Nama 2, Tekihana 1.
2 Hanikamu te Hiko, Raiha Puaha (91-1341)	.. .. ..	Pukerua Nama 3c.

He Whenua kua tukua mai kia whakahaecea e te Kooti Whenua Maori i raro i te Rarangi 51 o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1886."

Tari Kooti Whenua Maori, Poneke.

I RUNGA i te tikanga o tetahi Ota o te Kaunihera, i tubia i te 31 o nga ra o Hanuere, 1888, he panuitanga tenei kia mohiotia ai ko a te nohoanga o te Kooti Whenua Maori ki Poneke a te 25 o nga ra o Hanuere, 1894, me nga ra i muri atu, ka uiuia e te Kooti nga tikanga kua tukua mai e taua Ota o te Kaunihera kia whakahaecea e te Kooti, i raro i tona mana, mo runga i nga whenua e mau nei te whakaaturanga i te Kupu Apiti i raro nei.

I tuhia i tenei te 4 o nga ra o Hanuere, 1894.

NA ETIKA, Kai-Rehita.

KUPU APITI.

Nama.	Te ingoa o te whenua.	Te Takiwa.	Nga eka.
1 Makara, Tekiona 37 me 39	.. .. ..	Makara	E. R. P. 237 1 0
2 Kaiwharawhara	.. .. ..	Kaiwharawhara	448 0 0
3 Hinakitaka	.. .. ..	Wairarapa	200 0 0
4 Porirua	.. .. ..	Porirua	8,975 0 0
5 Hutt 98 me 102	.. .. ..	Hutt	203 3 0

He toto na te Kai-tiaki mo te Katoa ki te Kooti Whenua Maori i raro i te rarangi 16 o "Te Ture Whenua Rahui Maori, 1882," kia uiuia nga tangata whai paanga ana e whai tangata hoki ratou ki nga tekihana whenua Rahui Maori i roto i te Taone o Poneke, e mau nei te whakaaturanga o aua tekihana i te Kupu Apiti i raro iho nei.

Tari Kooti Whenua Maori, Poneke.

I RUNGA i te toto a te "Kai-tiaki mo te Katoa," i raro i te Rarangi 16 o "Te Ture Whenua Rahui Maori, 1882," kia uiuia kia whakataua hoki nga tangata e whai tikanga ana e whai paanga ana, hoki ratou ki nga tekihana whenua Rahui Maori i roto i te Taone o Poneke, a mau nei te whakaaturanga o aua tekihana i te Kupu Apiti i raro iho nei.

Na he Panuitanga tenei kia mohiotia ai ko a te nohoanga o te Kooti Whenua Maori ki Poneke, a te 25 o nga ra o Hanuere, 1894, me nga ra i muri atu, te uiuia ai te kimihia ai nga tangata whai take ki aua whenua Rahui, a he mea atu tenei kia haere katoa mai nga tangata e ki ana e whai paanga ana ratou ki aua tekihana a taua ra.

I tuhia i tenei te 4 o nga ra o Hanuere, 1894.

NA ETIKA,
Kai-Rehita.

KO TE KAHITI O NIU TIRENI.

KUPU APITI.

Nama.	Nga Tekihana.	Nama.	Nga Tekihana.
1	Tekihana Nama 543.	19	Tekihana Nama 987.
2	Tekihana Nama 864.	20	Tekihana Nama 989.
3	Tekihana Nama 893.	21	Tekihana Nama 995.
4	Tekihana Nama 972.	22	Tekihana Nama 996.
5	Tekihana Nama 973.	23	Tekihana Nama 997.
6	Tekihana Nama 974.	24	Tekihana Nama 998.
7	Tekihana Nama 975.	25	Tekihana Nama 999.
8	Tekihana Nama 976.	26	Tekihana Nama 1000.
9	Tekihana Nama 977.	27	Tekihana Nama 1001.
10	Tekihana Nama 978.	28	Tekihana Nama 1002.
11	Tekihana Nama 979.	29	Tekihana Nama 1003.
12	Tekihana Nama 980.	30	Tekihana Nama 1004.
13	Tekihana Nama 981.	31	Tekihana Nama 1005.
14	Tekihana Nama 982.	32	Tekihana Nama 1081.
15	Tekihana Nama 983.	33	Tekihana Nama 1082.
16	Tekihana Nama 984.	34	Tekihana Nama 1098.
17	Tekihana Nama 985.	35	Tekihana Nama 1099.
18	Tekihana Nama 986.	36	Tekihana Nama 1100.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ko nga keehi o nga Takiwa o Otaki o Wairarapa (kua whakaurua nei ki roto ki tenei panui) mehemea ka kore e ahei e oti ranei te whakawa ki Poneke ka whakanekkehia ki Otaki ki Kereitaone whakawa ai.

KOOTI WHENUA MAORI KI PONEKE, A TE 14 O NGA RA O PEPUERE, 1894.

"Te Ture Kooti Whenua Maori, 1886," me nga Ture Whakatikatika.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Kooti ki Poneke, a te 14 o nga ra o Pepuere, 1894, ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ki te kore te Kooti e tu a taua ra ka tu a muri tata iho ina watea etahi atu o ora rarurau.

I tuhia i tencu te 4 o nga ra o Hanuere, 1894.

Tari Kooti Whenua Maori, Poneke.

NA ETIKA,
Kai-Rehita.

TONO WHAKATU RIIWHI KI NGA PAANGA WHENUA.

Nama.	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua.	Te tangata kua mate.
1	Riakiao (93-3593)	Tapakoekoea (he moutere)	Te Wharepa.
2	Tahaia Kawhe (93-3246)	Matarakau	Epiha Kawhe.
3	Rohana Hirawanu Tapu me etahi atu (93-3213)	Hawaruwaru	Wetini Tara.
4	Riakiao (93-3592)	Rangatira Moutere	Te Wharepa.

TONO I RARO I TE TEKIONA 13 O "TE TURE WHAKATIKATIKA 1889 I NGA TURE KOOTI WHENUA MAORI 1886 ME 1888."

Nama.	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua.
1	Teoti Kerei (Ch. 3-1)	Kekerione Nama 1.

KOOTI KOMIHANA, KI PONEKE, A TE 24 O NGA RA O HANUERE, 1894.

"Te Ture Arai i nga Hoko Tahae, 1881," me Nga Ture Whakatikatika 1888 me 1889 i te Ture Arai Hoko Tahae, 1881."

KUPU APITI.

OROI.

93-459. HE pukapuka tuku i tuhia i te 10 o nga ra o Nowema, 1893, na Horomona Rangitkehua ki a Edward Joshua Riddiford.

WAIMAKAIRA, TEKIONA 2.

93-460. He pukapuka tuku i tuhia i te 15 o nga ra o Nowema, 1893, na Te Kapa te Karaha me etahi atu ki a James Burns.

WAIMAKAIRA, TEKIONA 2.

93-461. He pukapuka tuku i tuhia i te 11 o nga ra o Nowema, 1893, na Hakaraia te Wera ki a James Burns.

WAIMAKAIRA, TEKIONA 2.

93-462. He rihi i tuhia i te 11 o nga ra o Nowema, 1893, na Hakaraia te Wera ki a James Burns.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai, i runga i te mana o nga Ture kua whakahua i runga ake nei, hei whakarite hoki i nga tikanga o aua Ture, ka tu he Kooti Komihana ki te Whare Kooti Whakawa Hara, i Poneke, a te 24 o nga ra o Hanuere, 1894, a te 20 o nga haora i te awatea, hei uiui i nga ritenga o nga keehi e mau ana i te Kupu Apiti i raro iho nei. Ko nga tangata katoa e whakahae ana ki aua hoko, me haere ki reira whakaua ai i a ratou whakahe.

NA ETIKA,
Kai-Rehita.

KARAMEA, TEKIONA 32, 33, 34, 35, 36, ME 37.

93-463. He pukapuka tuku i tulia i te 3 o nga ra o Oketopa, 1893, na Atarauia te Kairangi ki The Karamea Co-operative Dairy Factory Company (Limited).

PUKIIOT NAMA 51, NAMA 2.

93-465. He mokete i tulia i te 14 o nga ra o Tiherema, 1893, na Ropata te Ao ki a Mary Ann Haese.

WIREMUTAONE, WAWAHANGA 26, TEKIONA 8.

93-466. He rilli i tulia i te 15 o nga ra o Nowema, 1893, na Kurahere Punipi me tetahi atu ki a George Cowper Waddington me tetahi atu.

MAKURATAWHITI NAMA 1C.

93-467. He pukapuka tuku i tulia i te 19 o nga ra o Tiherema, 1893, na Pene te Ilapupu me tetahi atu ki a The Education Board.

MAKURATAWHITI NAMA 1F.

93-468. He pukapuka tuku i tulia i te 19 o nga ra o Tiherema, 1893, na Pene te Ilapupu ki a The Education Board.

MAKURATAWHITI NAMA 1D.

93-469. He pukapuka tuku i tulia i te 19 o nga ra o Tiherema, 1893, na Hori te Waru ki a The Education Board.

PUKINGAMU, WAWAHANGA 2.

94-1. He rilli i tulia i te 12 o nga ra o Oketopa, 1893, na Hare Hongi ki a Christina Brown.

HOROWHENUA, WAWAHANGA 6.

94-2. He rilli i tulia i te 22 o nga ra o Nowema, 1893, na Meha Keepa te Rangihinui ki a Peter Bartolomew.

PARTAUKE NAMA 1B.

94-3. He pukapuka tuku i tulia i te 6 o nga ra o Hannere, 1894, na Pairoholu te Rikihana me tetahi atu ki a Joseph Death.

PANUITANGA.

Te Tari mo nga Tikanga o te Ture.

Poneke, 2 Pepuere, 1893.

HE maha nga pupapuka a nga tangata Maori e tae mai i tulia ki roto, ko te ingoa kau o te kainga i tulia ki roto, engari ki te tulit mai te tangata Maori i tana pukapuka ki te Kawananatanga me tuhi te ingoa o tana kainga me te ingoa ano hoki o te peputapeta e tutata ana ki tata kainga ki roto ki tana pukapuka, meheinea ka peneitia ka haere tika atu te kupu whakanohi ki a ia.

NA TE HETERETINI.

Te Tari mo nga Tikanga o te Ture,

Poneke, 30 Hanuere, 1893.

HE whakaatnranga tenei kia mehihihi atu, i te mea kua whakakotahitia te Tari Maori me te Tari mo nga Tikanga o te Ture, ma.

TE HETERETINI,

(C. J. A. Haselden), te Hekeretari mo te Tari mo nga Tikanga o te Ture, e haina te nuinga o nga pukapuka e tulia atu ana ki nga Maori, a ko nga pukapuka i tika nei kia tulia mai ki te Tari Maori i mai, me taku mai inaianei ki a Te Heteretini; engari ia ko nga pukapuka mo nga take e whakahaere ana e etahi aua Tari, me tuhi atu ena ki aua Tari ano, a ma nga Hekeretari o aua Tari e tuhi atu i nga kupu whakahoki ki nga kai-tuhu mai.

NA TE KARIMANA,
Minuita mo te Taha Maori.

"Ture (Whakamana Take) Whenua Maori, 1892."

NOTEMEA kua whai mana te Koeti inaianei ki te uiui i nga tikanga o nga tono whakawea take paanga ki te whenua i raro i te Ture i runga ake nei, he paruitanga tenei kia mohipo te hunga katoa e whai tikanga ana ki nga kechi pera kua oti te perehi ki roto ki te Nama 51, o te Kahiti o Niue Tiren, o te 24 o nga ra o Nowema, 1892, kei te 420 o nga wharangi, nga "Huaraiki Whakahuere" kua oti te whakatakoto i raro i te Ture kua whakahaeratia i runga ake nei.

Ko nga pukapuka tono katoa me nga moni utu kua oti te whakarite hei utunga, me tuku mai i te tuatahi tonu ki te Kai-Rehita o te Kooti Whenua Maori, i Poneke. Ko nga tangata e hiahia ana ki etahi kape o nga Huaraiki Whakahaere me tono atu ki nga Kai-Rehita o te Kooti i nga takiwa o nga Kai-Rehita, kei a ratou hoki nga kape.

I tuhia i tenei te 29 o nga ra o Nowema, 1892.

NA H. P. REWI,
Tumuaki Kai-whakawa.

PANUITANGA.

PEEKE TIAKI MONI I NGA POUTAPETA.

ETUWHERA ana he Peeke Tiaki Moni i a ra, i ia ra, mo te mabi Tango Moni mo te mali Utu Moni hoki i te nuinga o nga Poutapeta Whakaputa Ota Moni i Niue Tiren, i roto i nga haora i whakainaerea ai te Mahi mo nga Ota Moni.

2. Timata mai i te 1 o nga ra o Hune, 1893, ko te Moni Hua e riro ana i te Kai-tuku Moni e £4 i roto i te £100 mo nga moni tae atu ki te £200 e tukua ana e ia ki te peeke pera takoto ai, ki te neke ake nga moni i takua peratia e ta i te £200, tae atu ki te £500, ka heke iho te moni hua ki te £3 10s. i roto i te £100. Kaore e utua ana he moni hua mo nga moni i neke ake i te £500 o te kauhete kotalhi.

3. E tino tau ana ki runga ki te Kawamatanga tonu te tikanga mo te utu hohoro i nga moni kua tukua e nga Kai-tuku Moni ki aua Peeke takoto ai.

4. Ka ahei te Kai-tuku Moni ki tetahi Peeke Tiaki Moni a te Poutapeta, ki te tuku moni ki etahei atu o nga Peeke pera i roo i tarua Takiwa Poutapeta takoto ai, ka ahei ano hoki ia ki te tango mai i tana moni i roto i tetahi Peeke Tiaki Moni i te Poutapeta i roto i te Takiwa na te marama ana hei tononga atu mana.

5. E Kore Rawa e Whakina nga ingoa o nga Kai-tuku Moni ki nga Peeke Tiaki Moni i nga Poutapeta, te nuinga raniei o nga moni i tukua atu e ratou ki te Peeke takoto ai.

6. Ka ahei nga Tamariki, ki te tuku moni ki te Peeke pera takoto ai, ka ahei raniei kia tukua he moni ki te Peeke i runga i a ratou ingoa. Ki te maha atu o ratou tau i te whitu nga tau ka pena ano te tikanga mo ratou me te tikanga e whakahaere atu ana ki te hunga kua pakeke; engari ia e kore nga tamariki pera e ahei te tango atu i aua moni kia tae ra ano o ratou tau ki te whitu nga tau.

7. Ka ahei kia whakatawheratia he Kaute Tukunga Topu i runga i te ingoa o te hunga tokorua, maha atu raniei mo te taha ki a ratou, meheinea ehara ano ratou i te Kai-tuku Moni i runga i te tikanga topu, motu-hake raniei.

8. Ko nga tono katoa e pa ana ki te tikanga whakahaere i te mahi o nga Peeke Tiaki Moni i nga Poutapeta, me nga utu ki aua tono, e puta utu-kore ana i roto i te meera.

9. Ki te hiahia te tangata kia whakamaramatia atu etahi atu kupu mo runga i te mahi whakahaere i nga Peeke Tiaki Moni, ka taea tena te tono atu ki te Rangatira o tetahi Poutapeta, te tono atu raniei ki,

TE HEKERETARI,

I te Tino Poutapeta, I Poneke

Te Tino Poutapeta, Poneke.

I tata i runga i te Mana o te Kawamatanga o Niue Tiren, e Hamura Kohitare Kai-ta a te Kawamatanga, Poneke.